

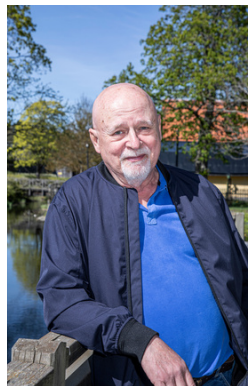

**Miljöpartiets budgetförslag
för ett hållbart Väsby
Flerårsplan med budget
2024-2026**

miljöpartiet de gröna

UPPLANDS VÄSBY

Gröna utgångspunkter

I Miljöpartiet prioriterar vi den gröna omställningen. Vår vision är ett samhälle där vi varken bränner ut oss själva eller planeten.

Det samhälle vi kunnat bygga med olja som superkraft har kommit till vägs ände. Idag ligger politiken ofta efter näringslivet vad gäller att hitta lösningar som inte utarmar jordens resurser eller skadar klimatet. Politiken behöver skapa långsiktiga spelregler för en hållbar samhällsutveckling inom planetens gränser.

Miljö- och klimat är avgörande för ett gott liv på jorden, och så också i Väsbby.

Framtidens gröna samhälle innebär balans mellan frihet och solidaritet. Balans mellan mänsklig aktivitet och långsiktigt livskraftiga skogar, rena hav och ett välmående växt- och djurliv. Det är ett samhälle där det är gott att leva.

I Miljöpartiet formar vi vår politik utifrån forskning och de gröna värderingar som driver oss.

Vi utvärderar vår politik utifrån hur den påverkar djur, natur och ekosystem, utsatta människor i vårt eget samhälle, våra barns och barnbarns generationer och människor i andra delar av världen. Vi gör det eftersom allt hänger ihop.

Vår generation ska lösa klimatkrisen, vi kan inte lämna över den till våra barn att lösa. Vår generation ska stoppa minskningen av biologisk mångfald.

Det finns möjligheter att vända utvecklingen och vi tänker inte försitta chansen.

Vårt budgetförslag

I detta dokument presenterar Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsby sitt förslag till Flerårsplan med budget 2024-2026. Vi prioriterar att utöka resurser och ge uppdrag för ett mer hållbart Väsby. Vi ser behov inom utbildning, fritidsverksamheter för unga samt för natur-, klimat- och miljöarbete. Vårt budgetförslag förhåller sig till S,VB, och Ls budgetförslag. I tabellen nedan visar vi skillnader i finansiering. Miljöpartiet preciserar våra förslag på kommande sidor med uppdrag till förvaltningen, ändrade investeringar och kommunersättningar.

Angivna belopp för kommunersättningar är årligen från och med 2024 om inte annat anges.

Vi vill att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillskapa det regelverk som behövs för att använda Resultatutjämningsreserv (RUR) som ett redskap för att överföra överskott från år till år. Vi avsätter särskilda medel för att säkra att den inflation och hyreshöjning som väntar inte drabbar verksamheterna.

Vi finansierar vårt förslag genom		
Skattehöjning 20 öre	26,6 mkr	
Intäkter för samordnad parkering	2,5 mkr	TFU
Politiska arvoden och nämndstorlek	2 mkr	KS
Annan modell för lokalersättning	5 mkr	UN
Minskat behov av planresurser	2 mkr	KS
Konsultarvoden	1 mkr	Samtliga kontor
Effektivare lokalanvändning & energibesparing	3 mkr	Samtliga kontor
SUMMA	42,1 mkr	

Öka takten i miljö- och klimatarbetet

Världen hettas upp allt snabbare. Med ett hetare klimat kommer torka, översvämningar, matbrist och extremväder att bli vanligare. Sverige har globalt sett mycket stora klimatutsläpp per person. Miljö- och klimatarbetet i Väsby går för långsamt. Väsby behöver öka takten i miljö- och klimatarbetet.

Ett stabilt klimat är avgörande för alla på jorden. Väsby behöver som resten av världen ta större ansvar i arbetet för att minska påverkan på klimatet. Vi behöver följa upp kommunens samtliga avtal och se till att vi får det vi betalar för.

Kommunen ska ställa långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav vid upphandlingar. Kommunen behöver öka efterfrågan på närproducerad mat genom upphandling och avtalsuppföljning. Vi behöver stimulera och stötta hållbar lokal livsmedelsproduktion och främja ett ökat regenerativt jordbruk.

Väsbyns näringsliv har en viktig roll i arbetet när vi återtar positionen som miljöledande kommun. Omställningen till det hållbara samhället behöver ske utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv och genom nytänkande och innovation. Vi vill att kommunen stöttar de företag som behöver hjälp att komma igång med detta och undanröjer onödiga hinder för de företag som redan ligger i framkant. Vi vill se Hållbar Tillväxt Väsby.

Mat

Vi vill att maten som kommunen serverar till våra barn, unga och äldre blir klimatsmart. Det behövs ambitiösa mål. Vi vill se 75 procent ekologisk, ökad andel vegetarisk och 60 procent svekologisk mat till 2030. Matsvinnet måste minska och kvaliteten i köken och på tallrikarna måste höjas. För att öka andelen mat som lagas på plats behöver vi besluta om och investera i ytterligare ett tillagningskök, på Runbyskolan. Arbetet med Fairtrade City bör återinföras.

Klimat

Vi vill att Väsby ställer om och satsar på klimatsmarta lösningar som solceller, tråhus, elbilar, cyklar, grön industri, reparationer och tjänster. Klimatomställningen ska drivas av innovationslust, ny teknik, målinriktad upphandling och nya goda vanor. Sverige har tappat takten och Väsby har sedan tidigare tappat positioner. Sverige skulle kunna gå före i världen och Väsby skulle kunna gå före i Sverige.

Vi vill vidareutveckla kommunens klimatstrategi samt arbeta aktivt utifrån kommande koldioxidbudget. Resurserna för miljöledarskap behöver ökas. Det behöver utredas hur våra bostäder kan bli mer klimatsmarta och investeringar i det syftet behöver göras även i kommunens egna fastigheter.

Cirkulär ekonomi

Vi vill att vår konsumtion av allt från bilar till kläder minskar till nivåer som är långsiktigt hållbara. Vi vill arbeta för lösningar som gör det möjligt att i större utsträckning dela på bilar, verktyg och redskap man bara behöver ibland. Vi vill skapa en återvinningsgalleria där Väsbyborna kan lämna in saker de inte längre behöver, så att de kan repareras och säljas igen. Väsby behöver göra det lättare för medborgarna att sortera sitt avfall och återbruka i större utsträckning.

Giftrfri miljö

Vi drabbas alla av de skadliga ämnen som finns i våra kläder, vår mat och vår miljö. Barn är särskilt utsatta. Miljöpartiet driver på för att alla ska få en giftrfri vardag. Farliga ämnen som är svåra att bli av med finns överallt omkring oss, till exempel i kläder, leksaker, hygienprodukter, elektronik, möbler och byggmaterial. Det vill vi ändra på, eftersom de bland annat kan ge allergier, vara hormonstörande och cancerframkallande. Vårt mål är att alla farliga kemikalier ska fasas ut och att alla ska få en giftrfri vardag. De farliga ämnena ska ersättas av bättre alternativ.

Uppdrag

1. Klimatbudget:

Utveckla en plan för hur vi på mest effektiva sätt uppnår den klimatbudget som kommunen nu utvecklar. Krav på minskning av koldioxidutsläpp för kommunens alla nämnder är nödvändig. Energi-, klimat- och mobiliteitsstrategin ska förankras och energi- och klimatrådgivningen ska förbättras. Klimatutbilda alla anställda i kommunen inklusive lärare genom klimatlyftet. (KS)

2. Utveckla klimatsmarta förmånspaket:

Genom samverkan med näringslivet i Väsby kan klimatsmarta förmånspaket utvecklas.

3. Upphandling:

Ställ långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav vid upphandling.

4. Energieffektiva fastigheter:

Genomför energieffektivisering av kommunens fastigheter. Idag värms stora kommunala fastigheter med direktverkande el. Här behövs ett politiskt fokus för att påskynda arbetet. (KMHU/TFU)

5. Samlokalisera och använd lokaler effektivt:

Kommunens nyttjande av lokaler måste bli mer effektivt. Använd lokalerna i Messingen fullt ut, samlokalisera vid Anton Tamm och se över annan effektiviseringspotential.

6. Måltider:

Utred och lämna förslag för klimatsmarta måltider med mer ekologiskt, miljömärkt, vegetariskt, närproducerat, från regenerativ produktion och minska matsvinnet. Återanställ måltidsstrategen. (KS, UN, ON)

7. Fossilfria fordon:

Ställ krav på att alla fordon som används på uppdrag av kommunen ska vara fossilfria så snart det är tekniskt möjligt. (KS)

8. Giftfri miljö:

Intensifiera arbetet med hanteringen av PCB i Oxundasjön samt annan förorenad mark i kommunen. Påbörja det som är möjligt trots pågående ansvarsutredning. Kemikaliesäkra alla verksamheter och ställ krav i upphandling samt följ upp efterlevnad genom uppdaterad kemikalieplan. Säkra reservvattentäkt från innehåll av skadliga mängder kemikalier såsom PFAS. Undvik olämpliga kemikalier vid nybyggnation. Förhindra spridningen av mikroplaster.

Investeringar		
9. Klimatinvesteringar: Investera i solpaneler, hushållsnära källsortering, laddstolpar vid viktiga målpunkter, energieffektiviseringar i kommunens fastigheter och verksamheter. Klimatanpassa och arbeta aktivt för att minska effekter av skyfall och värmeböljor. Inventera kolsänkor och växthusgasläckage samt genomför åtgärder för att återskapa våtmarker.	2024: 40 mkr 2025: 50 mkr 2026: 45 mkr	KS
Kommunersättningar, driftskostnader		
10. Strategiskt klimatarbete: Förstärk arbetet med klimatomställning och klimatsmart upphandling. Ta fram plan för att följa upp miljö- och klimatarbetet genom råd.	1,3 mkr	KS
11 Matkvalitet: Ställ krav på ökad andel ekologisk, vegetarisk och närproducerad och Fairtrademärkt mat och dryck samt minska matsvinnet.	3 mkr	UN KS ON
12. Cirkulär delningsekonomi, säkra omställningen: Förstärk arbetet med den cirkulära delningsekonomi för att säkra omställningen.	0,65 mkr	KS
13. Klimatinvesteringar: Kapitaltjänstkostnad	2024: 0 mkr 2025: 2,7 mkr 2026: 3,4 mkr	KS
14. Giftfri miljö, PCB . Tillsyn för att följa nuvarande lagstiftning och undvika tillsynsskuld för framtiden.	1,2 mkr	KS UN BMN

Bygg en grön och levande stad

I Väsby är det svårt att hitta en ledig bostad. Unga som vill flytta hemifrån har svårt att hitta en ny bostad till rimlig kostnad. Äldre har svårt att hitta en mindre bostad som är bättre anpassad efter deras behov. Det är viktigt att Väsby erbjuder olika boendeformer som möter olika behov.

Människor uppskattar att ha nära till naturen från sitt hem. När vi blir fler i Väsby, blir vi fler som delar på våra vackra grönområden. Om områdena inte är tillräckligt många och stora riskerar de att utsättas för högt slitage. Förskolor planeras utan tillräckligt stora gårdar. Barnen har inte tillräcklig plats för lek och lärande.

Sönderstyckningen av naturområden till isolerade öar försämrar den biologiska mångfalden. Vid nybyggnation måste hänsyn tas till grönområden nära tågstationen som binder samman Järvakilen och Rösjökilen. Även kulturmiljön bör tas i beaktande.

Låt stationsområdet bli en levande plats för innovation och service i framkant med skiftande funktion under dygnet.

Utveckla Centralvägen med ett nytt bibliotek vid Björkvallatorget, mer levande stadsmiljö och begränsning av biltrafik.

Parkeringsplatser i centrala Väsby används ineffektivt. Miljontals skattekronor har använts för att bygga parkeringsplatser som står tomma delar av dygnet och kostar pengar. Här behövs nytänk.

Väsby småstad

Vi vill se Väsby växa till en tät grön småstad där det är nära till tåg och bussar. En stad med bostäder, affärer i gatuplanet och parker in på knuten. Vi vill skapa förutsättningar för byggemskaper, där de som ska bo i huset själva äger och driver projektet. Vi vill se mer plats för stadsodling, uteserveringar och möten mellan människor. Miljöpartiet prioriterar barnens plats i staden. Vi vill förbättra medborgardialogen och ta reda på vilken utformning av stadsrummet som Väsbybor vill ha både vad gäller grönska och arkitektur.

Vardagsresor

Vi vill planera Väsby så att det blir lätt att ha en bilfri vardag. Väsbybor ska erbjudas mobilitetstjänster som underlättar smarta vardagsresor. Det ska vara lätt att ta sig fram till fots och med cykel. Fler ska ha närmare till bussen och tåget. Väsby ska erbjuda tjänster som bilpool, cykelpool och annat som underlättar den klimatsmarta vardagen. Väsbyns parkeringar ska användas effektivare och en större del av kostnaden ska bäras av dem som utnyttjar parkeringarna, inte av alla skattebetalare. Utveckla klimatsmarta förmånspaket, inklusive förmånscykel för anställda i Väsby.

Natur, odling och rent grundvatten

Vi vill bevara och utveckla Väsbyns natur- och friluftsområden. Ett rikt djur- och växtliv är viktigt för Väsby och för regionen, men också avgörande för mänsklighetens överlevnad. Utan ekosystemtjänster som binas pollinering och växternas fotosyntes får vi inte ren luft att andas, rent dricksvatten, frukter i våra trädgårdar, eller grödor på våra åkrar eller mat på tallriken. Förskolors och skolors gårdar samt stadens parker är viktiga delar i att stärka grönstrukturen i Väsby. Väsby ska ha trettio procent trädkronetäckning som mål. Alla i Väsby ska se minst tre träd från sin bostad och ha max trehundra meter till större grönområde. Vid exploatering ska kompensation av naturvärden ske.

Uppdrag

15. Bygg färdigt centrala Väsby:

Prioritera Skanskatomten och de övriga stationsnära utvecklingsområdena. (KS)

16. Klimatsmarta bostäder:

Markanvisa så att byggherrar måste leverera lösningar som energieffektiva trähus med solceller på taken, laddstolpar vid parkeringarna, mobilitetstjänster, hushållsnära källsortering samt en kvalitet och utformning av hus och stad som Väsbybor är nöjda med. (KSTFU)

17. Cirkulär ekonomi:

Ge plats för cirkulär ekonomi genom system av returpunkter och hushållsnära källsortering. Ta fram förslag till lånesystem samt en återvinningsgalleria i anslutning till Sörab i Smedby. (KS/TFU tillsammans med Sörab, Väsbyhem, och eventuell samverkan med Skopan och Möbelsnickarskolan)

18. Delningsekonomi:

Stärk delningsekonomin genom lånesystem såsom bilpooler, lånecyklar och verktygspool för att underlätta smartare användning av våra resurser.

19. Avfall:

Utvärdera och föreslå en genomförandeplan för tjänster och system/infrastruktur såsom returpunkter för materialåtervinning. Väsby behöver ett effektivt, väl fungerande och sammanhållet system för hushållsnära källsortering. Genomför avfallsplanens föreslagna åtgärder för att nå uppsatta mål. (KSTFU)

20. Mobilitet och smarta vardagsresor:

Slutför planer för genomförande av en samlad mobilitetsstrategi för kommunen. Samordna effektivt utnyttjande av parkeringsplatser för boende, verksamheter, besök och infart med smarta IT-system. Revidera policy för prissättning av p-platser, så att bilister betalar den verkliga kostnaden. Arbeta med nudging för att fler ska börja cykla i Väsby. (KS, Väsbyhem, UN)

21. Natur:

Återuppta och fullfölj processen att göra Bergaskogen till ett naturreservat. Utred optimalt skydd och god förvaltning av övriga bostadsnära skogar och värdefulla naturområden. Kartlägg skogarna ta fram en åtgärdsplan för att stärka den gröna infrastrukturen och följ upp arbetet med ekosystemtjänsterna. Ge minst tio procent av kommunens areal strikt skydd senast 2030. Utöver områdena som ges strikt skydd ska ytterligare tjugo procent värdefull natur skyddas. Teckna avtal med markägare för att stärka och bevara Väsby vackra natur. (KS)

22. Närodling och pollinering:

Utred och föreslå möjlig utveckling av koloniträdgårdar, pedagogiska odlingar, biodling och kommunens roll för att underlätta stadsodling. Skapa fler jobb inom närodling samt öka efterfrågan genom upphandling och avtalsuppföljning. Gynna pollinerande insekter och artrika miljöer genom bl.a. att öka arealen av hävdad ängsmark och naturbetesmark. Bevara jordbruksmark för att säkra matproduktionen. (KSKMHU)

23. Väsby friluftsområde:

Återuppta arbetet med att utveckla och genomföra planen för Väsby friluftsområde i Runby, Kairo och Sättra (KS, KFN)

24. Buller:

Kommunen ska verka för att stoppa utbyggnaden av fler banor på Arlanda. (KS, BMN)

25. Vatten:

Förbättra och föreslå ytterligare åtgärder för vattenkvaliteten, och följ upp i vattenvårdsplan. Rena vårt vatten från gifter och motarbeta övergödning och igenväxning. Väsby måste säkra miljömålen om levande sjöar och vattendrag samt grundvatten av hög kvalitet. Återskapa våtmark, lyft fram dagvattnet och genomför åtgärder tex att ta bort vandringshinder. (KSKMHU)

26. Blomstrande grönytor och smartare skötsel: Maximera den biologiska mångfalden, utred åtgärder för att stärka spridningssamband i staden och över barriärerna E4:an och järnvägen. (KSTFU)

Investeringar		
27. Väsby friluftsområde: Utveckla friluftsområdet i Runby, Kairo och Sättra inkludera Trädgårdsmästarbostaden	2024: 2,5 mkr 2025: 3 mkr 2026: 8 mkr	KFN
28. Cykelstaden Väsby: Bygg ut och bygg ihop cykelbanorna och investera i cykelparkering vid målpunkter såsom badplatser och stationen samt på längre sikt en bro över E4.	2024: 5 mkr 2025: 5 mkr 2026: 5 mkr	KS
29. Skog: Skog och värdefull natur måste skyddas.	2024: 0 mkr 2025: 5 mkr 2026: 5 mkr	KS
Kommunsättningar, driftkostnader		
30. Natur: Fortsatt fokus på vatten, natur- och miljövård med möjlighet till förvaltningsavtal för skog och besluta om skötselplan för Sättra naturreservat. Stärk arbetet för att snabbare nå miljömålen Røj växtlighet i sjöar.	2024: 3 mkr Kapitaltjänst: 2025: 0,3 mkr 2026: 0,3 mkr	KS
31. Friluftsområde: Kapitaltjänst för investeringar i Väsby friluftsområde.	2024: 0 mkr 2025: 0,1 mkr 2026: 0,2 mkr	KFN
32. Cykel: Kapitaltjänst för cykelinvesteringar.	2024: 0 mkr 2025: 0,3 mkr 2026: 0,3 mkr	KS

Ge lika möjligheter till utbildning

Idag har Väsby skolor olika förutsättningar att klara sitt uppdrag. En stor andel av eleverna som lämnar nian har inte klarat kunskapskraven i alla ämnen. Det är stor skillnad mellan pojkar och flickors lärande och resultat. Väsby skolor har inte tillräckliga resurser för att fånga upp de elever som har behov av särskilt stöd. Lärarna behöver få vara lärare och rektorer pedagogiska ledare, inte administratörer.

En del av Väsby förskolor och skolor har slitna lokaler. Sedan länge har underhållet eftersatts i skolor och förskolor, renoveringar har inte genomförts i rätt tid. Barn, elever och lärare får då lätt intrycket att det sparas in på dem och att deras arbetsmiljö inte betyder något.

Fler vuxna i välskötta skolor

Vi vill att varje barn ska ha en ärlig chans att klara skolan och nå sina kunskapsmål. Alla elever måste ges förutsättningar och tillräckligt stöd för att nå de nationella kunskapskraven och målen för respektive utbildning. Vi kan inte acceptera en skola där elever tillåts halka efter och slås ut. Alla ska kunna nå sin fulla potential. För att det ska vara möjligt krävs det fler vuxna i skolan.

Inspirerande miljöer fria från mobbning

Vi vill skapa trygga miljöer i förskolan och skolan. Det är en förutsättning för att barn och elever ska kunna utvecklas och lära sig. Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Det måste råda nolltolerans mot mobbning och trakasserier. Skolornas arbete med våldsprevention ska stärkas och följas upp. Barnens rum och lokaler ska vara inspirerande, aktiverande och väcka nyfikenhet för nya utmaningar och kunskap om omvärlden. Skollokalerna ska vara ändamålsenliga och hållas i gott skick.

The logo for Messingen, featuring a stylized yellow and orange 'M' above the word 'MESSINGEN' in white capital letters on a dark blue background.

Pedagogik och ledarskap

Vi vill att Upplands Väsby ska vara en attraktiv skolkommun med skickliga lärare och skolor i framkant. För att nå dit behöver kommunen och varje huvudman sätta elevernas lärande i fokus, anpassa undervisningen och ha höga förväntningar på elever och verksamheten. Rektorer ska kunna fokusera på sin nyckelroll som pedagogiska ledare. Lärarna ska få använda sin förmåga och kompetens i klassrummen. Det är viktiga faktorer för att elever ska lyckas.

Livslångt lärande

Vi vill att alla ska ha möjlighet att skola om sig, byta inriktning eller fördjupa sina kunskaper inom olika områden. Det är viktigt för både individen och vårt samhälle. Det är därför viktigt att dörrarna till bildning och utbildning hålls öppna genom livet. Vi vill att det ska vara möjligt att läsa in eller komplettera sin gymnasieutbildning på Komvux.

Uppdrag

33. Skolplatser:

Säkra skolplatser genom ombyggnation av Runbyskolan, använd den sk. SBB tomten för avlastning. Påskynda ny skola på Skanskatomten och utred en ny Breddenskola på ena sidan av vägen. Säkra ytterligare skolplatser utifrån uppdrag om att utreda alternativa platser till Västra Eds allé. Presentera långsiktig lösning för särskolan. Se även över antalet förskoleplatser. Vi vill att kommunen tryggar de förskoleplatser som planerats inom ramen för Väsby entré. (KS, UN)

34. Ekonomi:

Inför ett likvärdigt hyres- och ersättningssystem utan överkompensation för vissa förskolor och skolor samt rimligt energipåslag. (KS,UN)

35. Pedagogik:

Utveckla Natur- och Kulturskolan samt pedagogiken i ordinarie undervisning. (UN)

36. Pojkar och flickor i skolan:

Ge pojkar och flickor samma förutsättningar att lyckas i skolan, börja arbetet redan i förskolan. (UN)

37. Måltider:

Maten ska räcka till alla och vara av bättre kvalitet. Öka andelen ekologiskt, närproducerad och vegetarisk samt minska maten som slängs. (KS, UN)

38. Lokaler:

Rusta upp och klimatsäkra våra skol- och förskolelokaler. Gör klimatinvesteringar utöver de medel som finns för renovering. Använd befintliga lokaler mer effektivt och ge VNG en rimlig hyra. (TFU)

39. Musikklasser:

Utred nystart av musikklasser i grundskolan. (UN)

40. VNG:

Utveckla Väsby nya gymnasium med inriktning på att möta Väsbyelevers behov. Se över bredd och möjlig estetisk inriktning. (UN)

41. Integration:

Se över hur biblioteket och skolan kan få en mer aktiv roll i integrationsarbetet. Stärk integrationen genom att alla Väsby skolor deltar i mottagandet av nyanlända elever. (UN, KFN)

Investeringar		
42. Ombyggnation Runbyskolan och långsiktig lösning för särskolan.	2024 10 mkr 2025 30 mkr 2026 60 mkr	UN
Kommunersättningar, driftskostnader		
43. En skola där alla lyckas: Fler lärare, läroböcker och resurser till skolan, stärkt elevhälsa och ökade tilläggsbelopp.	10,5 mkr	UN
44. Satsning på fler förskolepedagoger och mindre grupper i de lägre åldrarna.	5 mkr	UN
45. Kapitaltjänst ombyggnation Runby och särskola	2024 0 2025 0,5 2026 1,5	UN, TFU
46. Stärkt studiehandledning: Utöka tiden för stöd till nyanlända, på modersmålet, i skolans olika ämnen.	1,5 mkr	UN
47. Bibliotek: Stärk skolbibliotek och folkbibliotek utred filialer.	1,5 mkr	UN/KFN
48. Fortbildning och handledning: Utöka utbildningen och handledningen av pedagoger i förskolor och skolor om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och särbegåvning.	2 mkr	UN
49. Studieförbunden: Satsa på studieförbundens bildningsverksamhet.	0,5 mkr	KFN
50. Vuxenutbildning: Språksatsning Komvux och SPI	2 mkr	UN

Skapa ett socialt hållbart Väsby

Kvällen arrangeras av

Vi har idag ett samhälle med höga krav, där många människor upplever stress och den psykiska ohälsan ökar. Det skapar problem, både för individen och samhället. En del barn och unga slås ut tidigt när resurserna i skolan inte räcker till och det saknas trygga vuxna omkring dem. Arbetet med att stötta unga som varken arbetar eller studerar begränsas av bristande resurser och att samordningen brister mellan olika delar av kommunens organisation.

För den som är ny i Sverige tar det för lång tid att ta sig in i samhället och för den som har hamnat utanför samhällsstrukturerna är det svårt att ta sig in igen.

Många människor upplever ensamhet, inte minst våra äldre. Den som behöver hemtjänst eller äldreomsorg möts idag alltför ofta av personal som inte har rätt förutsättningar för att göra ett bra jobb. Dessutom saknas i stor utsträckning individanpassning inom hemtjänsten och övrig äldreomsorg.

Demokrati och aktivt civilsamhälle

Vi vill utveckla samverkan med civilsamhället och bygga en starkare demokrati där alla är involverade. Människors ideella insatser för medmänniskor och närmiljö ska uppmuntras och stödjas. Det kan gälla allt från föräldrar på stan och promenader med äldre som sällan kommer ut till ledarinsatser i ungdomsidrott och språkcaféer för nyanlända. Samverkansavtal och riktade stöd behöver utvecklas.

Kommunens verksamhet ska vara öppen och transparent så att alla har möjlighet att ta del av och påverka de politiska besluten. Vi vill vidareutveckla och förbättra former för det politiska arbetet genom exempelvis medborgarpaneler och rådslag.

Ett Väsby för alla

Att det finns arenor där människor möts är avgörande - t.ex. i blandade bostadsområden och skolor, på arbetsplatser, i föreningsliv och intresseföreningar. Integration berör hela samhället och bör vara en övergripande dimension i alla politikens områden, och utvecklas i nära samarbete med civilsamhälle, bostadsvårdar och näringsliv.

Flyktningmottagande

De humanitära behoven ökar. Aldrig förr har så många människor varit på flykt som idag. Det är viktigt att Väsby växlar upp för att solidariskt kunna hjälpa till. Ökade resurser bör allokeras för att stärka förutsättningarna för ett gott mottagande, inte minst i skolan. Ett positivt samspel mellan offentliga aktörer, civilsamhälle och näringsliv är avgörande för att lyckas.

Jämställdhet

Vi vill se ett aktivt arbete för ökad jämställdhet redan från förskolan. Våra förskolor och skolor ska arbeta med ett genuspedagogiskt förhållningssätt och fokus ska ligga på att minska de ökade skillnaderna mellan pojkars och flickors studieresultat. Pojkar når i lägre utsträckning än flickor gymnasiebehörighet och fullföljer i lägre grad en gymnasieutbildning. Det innebär högre risk att inte nå arbetsmarknaden och drabbas av ohälsa. Vi behöver ställa krav på jämlika löner. Kvinnodominerande yrken ska inte halka efter i löneutvecklingen.

Folkhälsa

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där människor från olika generationer och med olika social bakgrund möts. När var och en har inflytande över sin vardag minskar stressen och den psykiska hälsan ökar. I det goda samhället tar vi hand om varandra och barn och unga ges goda chanser i livet. För den som har hamnat utanför samhällsstrukturerna finns det vägar in igen. Människor som är nyinflyttade i Sverige får en chans att bli en del av samhällsgemenskapen. Seniora medborgare har möjlighet att leva ett aktivt liv och bidra i samhällsutvecklingen. Personer med funktionsnedsättning är en självklar del i gemenskapen.

Kultur och idrott

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där det finns rika möjligheter att skapa och delta i fritidsverksamheter och kultur. Väsby behöver ett större bibliotek med plats för alla åldrar. Genom att lägga samman resurser för folkbibliotek och skolbibliotek så kan också biblioteksfilialer upprättas och lärande stärkas. Lovaktiviteter för barn och unga är prioriterade.

Både barn och vuxna ska ges goda möjligheter att utöva motion och idrott. Anläggningar ska vara funktionsenliga och tillräckliga. Utred möjligheten till en samåkarbuss för yngre barn som ska ta sig till fritidsaktiviteter en längre sträcka från hemmet eller skolan.

Kommunen som arbetsgivare

Vi vill arbeta med att stärka Väsby kommun som arbetsgivare. Det är avgörande för en fortsatt god service till alla som bor i Väsby.

Omsorg

Vi vill se fler händer i omsorgen. De som arbetar med äldre behöver bättre arbetsvillkor. Det kan till exempel vara kompensation med förkortad arbetstid för ett hållbart arbetsliv. Vi vill att fler ska arbeta inom vården och de som är där ska orka stanna kvar. Arbeta med att ge varje brukare mer tid med hemtjänstpersonalen under mindre stressade förhållanden, samt med skapandet av en omsorg som anpassas efter individens behov. Utveckla olika boendelösningar och möt behovet av boendeplatser. Vi följer nu det pågående arbetet inom äldreomsorgen och kan komma att göra andra prioriteringar när denna budget ska kompletteras.

Unga och trygghet

Vi vill se fler vuxna där unga finns. För att lyckas i arbetet med unga behövs goda relationer och för att nå goda relationer behövs kontinuitet. Stärk samverkan ytterligare mellan socialtjänst, polis, skola och familj kring unga i riskzon. Vi vill se en satsning på fler vuxna med långsiktiga uppdrag att arbeta förebyggande med unga. Kommunens organisation behöver också en ökad samordning för att fånga alla unga som behöver stöd. Civilsamhället behöver också beredas möjlighet att i större utsträckning bidra till trygghetsskapande aktiviteter.

Uppdrag

51. IOP avtal:

Stöd till de ideella krafterna exempelvis genom Ideburet Offentligt Partnerskap

52. Demokrati:

Utveckla medborgardialog för omställningen till det hållbara samhället socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

53. Flyktmottagande:

Försäkra oss om tillräckliga resurser till mottagande av människor på flykt.

54. Idrott:

Utred tennis-, handbolls-, och löparbanor vid Bollstanäs IP (BIP:en), Grimstaskolan eller på befintlig tennisbana vid Valhallavägen. (KFN, TFU)

55. Attraktiv arbetsgivare:

Ge anställda fler kollegor och en bättre arbetsmiljö. Utveckla systemet för att underlätta prognos och budgetarbete. Ta fram förslag för hur cykel, SL- biljetten, arbetsskor och friskvård kan bli en del av förmånsportalen.(KS)

56. Samåkarbussen:

Utred möjligheten för att underlätta samåkning till fritidsaktiviteter.

57. Gröna jobb:

Utred hur vi i samverkan kan skapa fler jobb som del av klimatomställningen. Gröna jobb/köp i hållbart Väsby: Omställning i samverkan med lokala näringslivet.

58. Integration:

Stärk samverkan och den positiva verksamhet som redan pågår i Väsby. Hitta vägar för att motverka segregationen.

Investering		
59. Stadsodling	2 mkr	KS
Kommunersättningar, driftskostnader		
60. Trygghet: Utöka den förebyggande ungdomsverksamheten och knyt verksamheten närmare skolan. Stoppa nyrekrytering till kriminalitet och skapa goda vanor genom andra val.	2 mkr	SN/KFN
61. Vuxna på stan: Öka resurserna till föreningsvandringar	0,3 mkr	KFN
62. Strukturtillägg	2,5 mkr	SN
63. Funktionsnedsattas delaktighet i föreningslivet	0,3 mkr	KFN
64. Jämställdhet: Stärk och följ upp arbetet för jämställdhet.	0,2 mkr	KS
65. Folkhälsosatsning: Arbeta systematiskt med alla aspekter av folkhälsoarbetet.	0,2 mkr	KS
66. Utökade kulturverksamheter barn och unga	0,6 mkr	SN
67. Attraktiv arbetsgivare: Förmånsportal med bl.a. cykel, SL-årsbiljett, kläder/skor och friskvård.	0,1 mkr	KS
68. Integration: Utöka samverkan med civilsamhället. Möjliggör stadsodling.	1,5 mkr	KS
69. Demokrati: Utveckla medborgardialog	0,2 mkr	KS
70. Gröna jobb: Näringslivets delaktighet och omställning	0,6 mkr	KS/ UVP

Resultaträkning

Mkr	Resultat 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Verksamhetens intäkter	712,8	0,0	0,0	757,8	767,4	759,4
Verksamhetens kostnader	-3 411,4	0,0	0,0	-3 835,5	-3 948,6	-4 104,2
Avskrivningar	-149,0	0,0	0,0	-167,1	-189,4	-218,0
Verksamhetens nettokostnad	-2 847,6	0,0	0,0	-3 244,7	-3 370,5	-3 562,7
Skatteintäkter	2 389,2	0,0	0,0	2 613,4	2 799,5	2 962,6
Utjämning och generell statsbidrag	575,7	0,0	0,0	723,0	663,1	671,2
Finansiella intäkter	13,7	0,0	0,0	14,0	15,9	17,9
Finansiella kostnader	-18,9	0,0	0,0	-70,9	-53,5	-66,0
Delsumma skatteintäkter och finansnetto	2 959,7	0,0	0,0	3 279,4	3 425,0	3 585,6
Årets resultat	112,1	0,0	0,0	34,7	54,5	22,9
Resultat i % av skatter				1,0%	1,6%	0,6%
Genomsnittligt resultat 3 år:				1,1%		
Resultatmål 2,5%				83,4	86,6	90,8
Skillnad				-48,7	-32,1	-68,0

Balansräkning

Balansbudget 2024-2026, per 31 december respektive år						
mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	3 535	3 763	3 759	4 385	4 809	5 264
Omsättningstillgångar	594	377	350	367	300	762
varav kassa	89	0	0	0	0	0
Summa tillgångar	4 129	4 140	4 109	4 752	5 109	6 025
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	2 147	1 967	2 026	1 999	1 992	2 445
Avsättningar för pensioner	365	418	321	487	500	508
Övriga avsättningar	63	65	90	67	69	71
Långfristiga skulder	1 021	1 429	1 120	2 018	2 449	2 452
varav bankskuld	750	1 200	900	1 600	2 000	2 000
Kortfristiga skulder	533	261	552	180	98	550
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 129	4 140	4 109	4 752	5 109	6 025
Soliditet						
Inkl ansvarsförbindelser*	32%	33%	30%	25%	24%	28%
Exkl ansvarsförbindelser	54%	53%	49%	42%	39%	41%
*Ansvarsförbindelsen, mkr	819	802	810	793	760	735

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt följande

1. fastställa nämnders/styrelser/utskotts kommunersättningar 2024 i enlighet med Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsby's förslag,
2. anta Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsby's förslag till investeringar,
3. att utdebiteringen för år 2024 höjs med 20 öre det vill säga 19,62 kronor per skattekrona,
4. anta Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsby's förslag till resultatbudget,
5. fastställa kommunstyrelsens lånetak till 1 600 000 000 kronor år 2024,
6. att kommunstyrelsen under år 2024 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2024,
7. fastställa kommunkoncernens låneram 2024 till 4 610 000 000 kronor. Låne- och borgensram för AB Väsbyhem är 3 210 000 000 kronor,
8. att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Väsbyhem låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 3 210 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
9. fastställa att borgensavgiften 2024 för kommunens helägda bostadsföretag skall vara 0,45 procent av utnyttjad borgenssumma,
10. fastställa principerna för kommunens ledningssystem,
11. fastställa kommunfullmäktiges mål i enlighet med Miljöpartiets förslag,
12. i övrigt anta det av Miljöpartiets upprättade förslaget till flerårsplan med budget för år 2024-2026,
13. ge nämnder, styrelser och utskott, inklusive AB Väsbyhem, uppdrag enligt Miljöpartiets förslag,
14. uppdra till styrelser, nämnder och utskott att för 2024 besluta om sina verksamhetsplaner, om möjligheten finns, med budget senast i december 2023
15. bemyndiga ekonomidirektören att göra de tekniska justeringar som kan behöva vidtas inom flerårsbudgetens ram

